

SPECIFIKA ŽIVOTA SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Motto: Cesta k porozumění leží před námi.

Téma: Sluchové postižení – omezuje především komunikaci

Cíl: Cílem hodiny je rozšířit a upřesnit znalosti žáků o tématu sluchového postižení, ukázat vhodné způsoby komunikace a odstranit zažitě předsudky pomocí vlastního prožitku. Po ukončení hodiny by děti měly chápat, že:

- Sluchové postižení může mít různé příčiny (vrozené nebo získané úrazem či nemocí)
- Existují neslyšící i Neslyšící
- Český znakový jazyk je plnohodnotným komunikačním prostředkem
- Sluchové postižení neznamená obvykle žádnou odlišnost v myšlení, učení nebo prožívání, člověk se sluchovým postižením má stejná přání a touhy jako ostatní
- Lidé se sluchovým postižením mohou žít běžný život, jen někdy potřebují naši pomoc nebo speciální pomůcky
- Možnost lidí se sluchovým postižením zapojit se do běžného života někdy omezují různé překážky, které je ale možné odstranit

Čas: 1 vyučovací hodina
(45 minut)

Pomůcky:

Desatero pro správnou komunikaci
Děláme běžné věci jinak
Osobnosti mezi námi

Neslyším! Nerozumím!

Aktivita 1 (10 min)

Napadlo vás někdy, jaké by to bylo neslyšet? Jak byste se dorozuměli s okolím?

Žáci si zakryjí uši dlaněmi a mají dál poslouchat vyučujícího. Ten běžným způsobem pokračuje v mluvení. Po chvíli dá žákům pokyn, aby uši odkryli. Co slyšeli? Bylo rozumět? Pochopili závěrečný pokyn? Teď to zkusíme znovu a uvidíme, jestli nám pomůže odezírání.

Žáci si opět překryjí uši a vyučující velmi potichu opakuje jednoduchý pokyn, např. Zavřete oči. Žáci se dívají na jeho ústa a zkouší odezírat, o čem vyučující hovoří. Bylo jednoduché odezírat? Rozuměli žáci pokynu vyučujícího nebo nikoliv? Jakým jiným způsobem mohl učitel sdělit žákům, co chce?

Cíl

Navození počáteční atmosféry k tématu sluchového postižení, pomocí vlastního prožitku přiblížit svět neslyšících.

Do skupiny lidí se sluchovým postižením patří neslyšící (neslyší od narození nebo raného dětství, někdy tato komunita používá označení Neslyšící), nedoslýchaví (s částečným poškozením sluchu) a lidé ohluchlí v průběhu života. Ztráta sluchu není nutně překážkou pro plnohodnotný život (viz. článek Osobnosti mezi námi).

Zkoušíme znakovat

Aktivita 2 (25 min)

Žáci se rozdělí do menších skupinek, jejich úkolem je vymyslet znaky pro daná slova (např. voda, ty, nebezpečí, chtít). Následně předstoupí před třídu z každé skupinky jeden zástupce a předvede znak pro první slovo, aby byly patrné případné shody či rozdíly ve znacích. Takto se postupně vystřídají všichni ze skupinky.

Byly vytvořené znaky shodné nebo se lišily? Které si byly více podobné a které se vůbec neshodovaly? Z jakého důvodu byly znaky odlišné, i když slovo bylo pro všechny skupinky stejné?

Cíl

Ukázat, že znakování je plnohodnotnou formou komunikace. Upozornit, že tak, jako se lišily znaky vytvořené žáky, tak se odlišují i znakové jazyky mezi sebou (nejen mezinárodně, ale i v rámci jednoho státu - nářečí).

Znakování je jednou z možných forem komunikace lidí s postižením sluchu. Existuje český znakový jazyk (plnohodnotný jazyk s vlastní lexikou i gramatikou) a také se často využívá prstová abeceda či odezírání. Každému člověku se sluchovým postižením vyhovuje jiný způsob komunikace (blíže viz. článek Děláme běžné věci jinak).

Desatero pro správnou komunikaci

Aktivita 3 (10 min)

Vyučující rozdá žákům Desatero pro správnou komunikaci s osobami se sluchovým postižením. Po přečtení jednotlivých doporučení následuje společná závěrečná diskuse. Co mě v Desateru nejvíce zaujalo? Co může být největší překážkou při komunikaci s člověkem, který neslyší? Je nějaký způsob, jak se s neslyšícím vždy dorozumět?

Cíl

Odbourat předsudky, nebát se komunikovat s lidmi se sluchovým postižením a umět nabídnout vhodnou pomoc.

Vypracovala: Bc. et Mgr. Lucie Teresa Šultesová

Datum: 15. 4. 2015